

Brändön/Örarnas byautvecklingsförening

Verksamhetsberättelse 2023

Styrelsen har utgjorts av: Ann-Sofi Öberg (ordförande), Anja Weinz (sekreterare), Johan Nilsson (ledamot), Sofie Nyström (ledamot), Andreas Lindgren (ledamot), Ulrika Pettersson (suppleant) och Markus Simu (suppleant). Styrelsen har under året haft fyra protokollförda möten.

Kort introduktion av Brändön/Örarna

Brändön/Örarna är en kustby med två bydelar, Brändön och Örarna, som har ett omfattande samarbete. Befolkningen uppgår till 802 personer. Byarna har en historia grundad på både jordbruk och fiske. I Brändön finns en fiskehamn med traditionella sjöbodnar och ett litet fiskemuseum som berättar om livet vid kusten. På sommaren tog förr byarnas bönder kreaturen på skogsbete till Örarnas fåbod. I Örarna finns en kommunal förskola och en lanthandel/livsmedelsaffär. Brändön/Örarna har fortfarande kvar karaktären som jordbruksbyar med många gamla norrbottensgårdar blandat med nyuppförda hus. De fina bymiljöerna och skärgårdslandskapet med det öppna havet inom närhåll har gjort området till ett populärt besöksmål, inte minst vid midsommarfirandet i Brändö hamn. Anläggningen Brändön Lodge lockar många besökare från närområdet men också från utlandet. I bygden finns en mångfald av företag – till exempel sågverk, hantverkare och mediaföretag - med ett företag i vartannat hushåll. Många har möjlighet att ha arbetet som utgångspunkt i byn. Byarna lockar barnfamiljer och åldersgruppen under 25 år har ökat med 20% senaste 10 åren. Brändön/Örarna har ett 15-tal aktiva föreningar, som idrottsföreningen Brändön IF (fotbollsplan, elljusspår och gym), byahusföreningar och lokala byautvecklingsföreningar.

Brändön/Örarnas byautvecklingsförening

Brändön/Örarnas byautvecklingsförening är en ideell förening för alla fast boende i Brändön och Örarna med syfte att verka för byns utveckling. Föreningen får varje år, mot redovisning av verksamhetsberättelse, ett bidrag från kommunen baserat på invånarantal, för närvarande 13 000 kr. Exempel på frågor som drivits i närtid: bagarstuga, naturskådarbrygga, bastutunna vid Örnabens badstrand, grillplatser, vandringslederna Kuststigen och Flakaberget, hjärtstartare, remissinstans till kommunen avseende landsbygdsutveckling, skrivelser till Trafikverket om vägar och broar, ansökan om gatlampor, förbättrade bussförbindelser, säkra skolvägar, etc. Vi finansierar även arrangemang riktade till oss bybor såsom lovaktiviteter, pyssel, föreläsningar, filmkvällar eller andra initiativ. Om du har förslag som du skulle vilja att vi jobbar med är du välkommen att kontakta oss på byautvecklingen@gmail.com.

Bygdeutvecklingsplan

Vår bygdeutvecklingsplan är en viktig del i det utvecklingsarbete som vi genomför och en pusselbit i det arbete som Luleå kommun initierat kring att ta fram en landsbygdsplan för hela kommunen. Bygdeutvecklingsplanen fastställdes 2021 och uppdateras löpande.

Byamailen och Facebook-grupp

Följ gärna Facebook-gruppen **Brändön/Örarna, Luleå** för information om vad som händer i byn.

Du kan även anmäla dig till byamailen för information om vad som är på gång. Kontakta byautvecklingen@gmail.com så ordnar vi så att du läggs till (eller om du vill plockas bort). Kontakta oss även om du har information som du vill få hjälp med att skicka ut information om på byamailen.

Vinnare av Årets landsbygdsprojekt 2023

Årets landsbygdsprojekt 2023 i Luleå kommun gick till ungdomsgruppen i byn. De prisades i första hand för den LGF-träff som de arrangerade under hösten i Brändö hamn.

Årsmöte 20 februari 2024 kl 19 i Örarnas byahus

På årsmötet berättar byautvecklingen om genomförda och kommande projekt. Vi bjuder på fika och tar gärna emot förslag på ytterligare projekt att jobba vidare med.

Ett urval av ungdomsprojekt under 2023

Pimpeltävlingen Nabben-nappet 19 mars

En välbesökt pimpeltävling arrangerades av ungdomarna på isen utanför Örnabben. En mängd gratis barnaktiviteter anordnades inklusive hundspann. En ark renoverades under sportlovet och visades upp. 150 hamburgare grillades. Fina priser. Vinnaren fick över 10 kg abborre.

Projektet genomfördes med bidrag om 40 000 kr genom Spira Mare ungdom (EU-pengar) och massor av ideella timmar, bra jobbat alla inblandade!

Om du är intresserad av att hyra arken, kontakta Ann-Sofi Öberg, 070-6025099.

PEKA-projekt – Boda Borg och Pite Havsbad

Två resor har arrangerats för ungdomar av ungdomar med medel från kommunen (PEKA - Pengar till kreativa unga). Ansökan och projektet har drivits av ungdomarna.

- En resa till Boda Borg 18 februari. Ett 30-tal ungdomar från byn deltog.
- En resa till Pite Havsbad 15 april. Ett 20-tal ungdomar deltog

Därutöver söktes PEKA-medel som delfinansiering av LGF-träffen.

Konstrundan 27-28 maj

I samband med konstrundan sista helgen i maj, där konstnärer i byn hade utställning i Brändöns byahus, serverade konstintresserade ungdomar fika och visade sin konst i Byabagarstugan.

OntheGo – aktiviteter i byabagarstugan

Kostnadsfria aktiviteter i byabagarstugan, öppna för alla ungdomar 13-20 år. Ungdomarna har tagit initiativ till aktiviteterna och genomfört dem tillsammans med mobila fritidsgården OntheGO, till exempel tacos, grillning av hamburgare, cupcakesbakning, gissa glassen.

Bastutunna på Örnabben

Under sommaren genomfördes ett ungdomsprojekt finansierat av Luleå kommun (65 000 kr). En bastutunna har köpts in och monterats och stranden iordningsställd, vass klippts, ungdomarna har fixat en ny eldstad.

Bastutunnan boknas genom notering i pärm i brevlåda vid bastutunnan (står vid badstranden på Örnabben). Bokning sker tidigast 24 timmar innan bastubadning, enligt samma system som vid bastubokningar i kommunens bastus i skärgården.

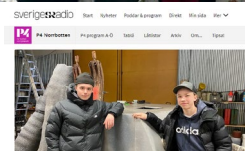
LGF-träff i Brändö hamn 16 september

I september anordnade ungdomsgruppen en LGF-träff där det var ett 100-tal deltagande ungdomar från grannbyar och till och med andra kommunen (Piteå och Boden). Man samlades kring fordonen och tävlade och bytte erfarenheten. En fantastisk kväll där många nya kontakter skapades. Finansierades bland annat av Postkodsstiftelsen (25 000 kr), sponsorer och ideellt arbete.

Extra glädjande att projektet prisades som Årets landsbygdsprojekt 2023 på kommunfullmäktige med 15 000 kr.

Nabben-nappet 19 mars

De la ner sportlovet på att fixa en ark till lokala pimpeltävlingen

Konstrundan 27-28 maj 2023

Bastutunna på Örnabben

LGF-träff 16 september

Naturskådarbrygga på mudderpiren i Brändö hamn

Vi hade invigning av Naturskådarbryggan 27 augusti 2023 med ett 100-tal besökare. Thomas Öberg informerade om det unika naturlivet vid de betade strandängar och hamnen. Fikaservering ordnades av ideella krafter och aktiviteter arrangerades för barn av byns ungdomar.

Projektet genomfördes med med bidrag om 820 414 kr genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (451 225 kr), SPIRA MARE 2020 (213 186 kr) samt LONA-medel (156 000 kr) och 1500 ideella timmar, bra jobbat alla inblandade!

Notera gärna dina naturobservationer i gästboken i brevlådan som hänger på räcket på Naturskådarbryggan.

Projekt utemiljö i Brändön/Örarna – bland annat Fäbodvallen i Örarna

Byautvecklingen har rustat upp utemiljön vid Fäbodvallen med markarbeten, grillring, bänkar och bord med bidrag om 75 000 kr från Luleå kommun. En traditionsenlig, och välbesökt, fäbodvallsgudstjänst anordnades 18 juni 2023.

Byautvecklingsföreningen har hjälpt andra föreningar att söka pengar för utemiljöprojekt och andra projekt.

Projekt 2024, t ex Barnanpassad äventyrsstig

Vi har beviljats LONA-medel om 115 000 kr för en barnanpassad äventyrsstig. Kontakta byautvecklingen om du vill vara med och jobba med projektet. Vi kommer jobba med detta under 2024 tillsammans med Thomas Öberg.

Det finns även planer på att uppgradera skyltarna om byns historia som tidigare var uppsatta längs Kuststigen.

Även en studiecirkel avseende Fäbodvallen diskuteras.

Vi har inlett ett arbete med en webbplats för byn.

Låter det intressant? Vill du vara med? Kontakta byautvecklingen@gmail.com

Besöksmål och grillplatser

Det finns informationstavlor utplacerade vid Fiskemuseum i Brändö hamn, ICA Nära Örarna, Örnabbens båthamn, Brändöns byahus och Brändöns IF, med information om besöksmål och grillplatser. Totalt har 10 grillplatser uppförts de senaste tre åren – varav fyra under 2023: Två vid Naturskådarbryggan, en på Fäbodvallen i Örarna och en vid bastutunnan på Örnabben.

Byabagarstugan

Ungdomsverksamhet och möten/studiecirklar är igång. Under 2023 har över 70 aktiviteter (föreläsningar och studiecirklar) genomförts i bagarstugan, i samarbete med Vuxenskolan.

Vi avvaktar med att sätta igång bakning tills vi har hittat en säker lösning vad gäller eldning. En eldvaktmästare vore toppen. Är du intresserad? Vi ser utmaningar med att man kommer och eldar en stor brasa och sedan lämnar bagarstugan utan bevakning, framförallt kvälls-/natteldning, som behövs för att kunna värma ugnen på bästa sätt.

Vi deltar i ett projekt genom SMALL (EU-finansierat LTU-projekt), för att utvärdera ett bokningssystem som kopplas till det digitala låset i bagarstugan, mer information kommer inom kort. För bokning och information om bagarstugan, kontakta Ann-Sofi Öberg på 070-602 50 99.

Hyra för möte

Bybor under 20 år: Gratis

Övriga bybor: 50 kr/timme dagtid

75 kr/timme kvällstid (efter kl 17) och helger

Icke-bybo/företag: 150 kr/timme

Studiecirklar för bybor kostnadsfritt (anmälda genom till exempel Vuxenskolan)

Bakning inklusive ved

(blir aktuellt när vi hittat eldvaktmästare):

Bybor: 400 kr

Icke-bybo/företag: 800 kr

Sms-livräddare

Kan du första-hjälpen? Anmäl dig du också till registret. Ju fler vi är anmälda, desto större trygghet! Läs mer här: smslivraddare.se

Hjärtstartare

Vi har två hjärtstartare i Brändön/Örarna: En i dygnet runt öppna **pantrummet ICA Nära Örarna** Brändövägen 4. En i Brändön, tillfälligt lokaliserad i uthuset hos Lars-Gunnar Wähjärvi, **Brändövägen 509**.

Lekplatsen i Brändön

Lekplatsen i Brändön besiktigades under hösten och är godkänd. Det vore önskvärt om vi kunde ha en lekplatsgrupp med 3-4 personer (förslagsvis föräldrar till barnen som nyttjar lekplatsen) som kan ansvara för att dra ihop arbetskvällar så lekplatsen kan hållas efter. Kontakta oss om du vill bidra till att vi fortsatt kan ha en attraktiv plats för aktiv lek i byn.

Skräpplockardagarna & Håll Sverige Rent-dagen

Brändön/Örarna deltog i Skräpplockardagarna och Håll Sverige Rent-dagen. Både för miljön och för en trevligare omgivning. Tack alla skräpplockarhjältar!

Lule byaforum och Landsbygdsrådet

Ordförande i byautvecklingen, Ann-Sofi Öberg omvaldes till Lule byaforum, som en av fyra representanter för Mittbyarna tillsammans med Urban Manér (Sundom), Mats Lendholm (Smedsbyn) och Jenny Hallergren-Norlin (Persön). Mittbyarna inkluderar bl a Persön, Ängesbyn, Sundom, Smedsbyn, Börjelslandet, Mjöfjärden, Rutvik, Bensbyn och Björnsbyn.

Kommunen bjöd in till en dialogträff i Persön 25 april. Brändön/Örarnas representanter hade samlat in synpunkter på en förberedande träff med bybor, föreningar och företag. Läs mer här om sammanfattning från mötet: [Delrapport Service på landsbygden \(lulea.se\)](#)

På Landsbygdsforum i Prästholm i november 2023 var fokus kommunikation och vi hade även byaungdomar som representanter på plats. Byautvecklingen har även närvarat på ett möte som handlade om Persöfjärden.

Föreningsarkivet

Byautvecklingsföreningen är medlem i Föreningsarkivet. Allt material, såsom protokoll, ekonomi, material avseende aktiviteter, etc. sedan föreningens grundande 1998, är sparad i arkivet. Det ger en trygghet att material och historik bibehålls. I vårt medlemskap ingår 5 hyllmeter arkivering. Om det finns några föreningar som är intresserade av att också arkivera sitt material, kontakta byautvecklingen.

Brändön/Örarnas byautvecklingsförening nås på byautvecklingen@gmail.com

Alternativt kontakta ordförande Ann-Sofi Öberg 070-602 50 99

Kan du HLR? Anmäl dig som
Sms-livräddare, ladda ned
appen

Sms-livräddare

Heartrunner Sweden AB

HÄMTA

Årets Landsbygdsprojekt 2023

Kommunstyrelsen har utsett

Ungdomsgruppen i Brändön/Örarnas bya- utvecklingsförening

till Årets landsbygdsprojekt 2023
i Luleå kommun

erhåller därmed 15 000 kr i pris för utmärkelsen

Motiveringen för utmärkelsen lyder:

Ungdomsgruppen i Brändön/Örarnas byautvecklingsförening har på ett nyskapande sätt genomfört flera insatser och aktiviteter för att utveckla området.

Ungdomsgruppen har planerat och genomfört en LGF-träff (EPA-träff) för andra ungdomar. Ungdomarna har tagit till vara erfarenheter från arrangörer av liknande träffar, nätverkat med ungdomsgrupper i närliggande byar och spridit information om träffen. De har mark-

nadsfört aktiviteten i sociala medier, affischer och inlägg på tex. Visit Luleå. Kontakt togs med tidningar och radio samt sponsorer för priser och aktiviteter. På träffen deltog 130 ungdomar i åldern 13–19 år och ungdomarna kände stor stolthet över att ha arrangerat ett så lyckat och uppskattat arrangemang. Många andra blev inspirerade till att göra liknande evenemang i framtiden.

Luleå den 29 januari 2023

Carina Sammeli
Kommunstyrelsens ordförande

LULEÅ KOMMUN